

[Undervisningsministeren.]
 nødvendigt at nedsætte dette store Udvalg, idet vi jo i Biblioteksraadet i Virkeligheden har en alsidig Repræsentation. Men ogsaa jeg har erkendt, at de Udgifter, som Biblioteksraadet i det oprindelige Forslag var kommet til, var for store, og at de burde nedsættes noget. Der er ført indgaaende Forhandlinger i Biblioteksraadet og med Biblioteksraadet, og de har ført til, at jeg nu kan fremsætte et Forslag, som Biblioteksraadet i det hele slutter sig til. Selv om der hos enkelte Medlemmer kan være visse afvigende Anskuelser angaaende Fordelingen, slutter Biblioteksraadet sig dog i det hele til det Forslag, jeg nu har den Ære at fremsætte.

Bestræbelserne er for det første gaaet ud paa at gøre Lovforslaget bedre i formel Henseende end Loven af 1923. Allerede den Gang fremkom der megen og ikke uberegtiget Kritik fra flere Sider mod Lovens formelle Affattelse. Nu er Paragrafferne blevne ordnet mere logisk, og de enkelte Paragraffer er klarere og sprogligt bedre, saa vidt jeg kan skønne.

Men dernæst er der ogsaa foreslaaet betydelige Realitetsændringer. Fordelingen af Statstilskuddet, der andrager et meget betydeligt Beløb, vil saaledes blive foretaget efter ensartede og klare Regler. Grundregelen findes i § 6 og gaar ud paa, at det aarlige Driftstilskud, Grundtilskuddet, fastsættes til 80 pCt. af de første 15 000 Kr. af de faste, stedlige Tilskud i det forløbne Aar til vedkommende Bibliotek, 40 pCt. af de følgende 10 000 Kr. og 20 pCt. af de faste stedlige Tillæg udover 25 000 Kr. Men der til føjes ifølge § 6 b. et Centraltilskud til Centralbiblioteker paa Halvdelen af Grundtilskuddet, dog ikke udover 6 400 Kr. Jeg finder det ikke nødvendigt her ved Forelæggelsen at gøre nærmere Rede for Enkeltheder. Ærede Medlemmer, der interesserer sig derfor, vil meget hurtigt kunne sætte sig ind deri ved at læse Lovforslagets elleve Paragraffer og de dertil knyttede Bemærkninger.

Hvad angaar den økonomiske Rækkevidde af Forslaget, er Stillingen i Øjeblikket den, at der paa det foreliggende Finanslovsforslag, der nu om nogle Dage formentlig vil blive vedtaget af Rigsdagen, er budgetteret et Beløb til Statsbibliotekerne paa 945 250 Kr. Tilskuddet vil ifølge Forslaget blive 1 072 071 Kr., en Forøgelse paa 126 821 Kr., altsaa et ikke uvæsentligt Beløb. Dog er der indbefattet 7 610 Kr., der er Tilskud i det første Overgangsjaar i Henhold til særlige Bestemmelser i § 3. Jeg skal

hermed anbefale Lovforslaget til velvillig og saa hurtig Behandling, som det høje Ting og Rigsdagen maatte finde nødvendig.

Man vil maaske finde det naturligt, at jeg lige siger et enkelt Ord om den Højesteretsdom i Anledning af Freuchen-Sagen, som faldt i Gaar. Hvor store Konsekvenser den vil faa, er det umuligt at sige i Øjeblikket. Der er mange, der mener, at den ikke vil faa overvældende Konsekvenser, idet de allerfleste Forfattere dog hellere vil have deres Bøger udbredt i saa høj Grad som muligt fremfor at have den Vinding, der muligt kunde falde af dette Forbud mod Udlaan. Sagen kan naturligvis komme til at berøre vore Biblioteker, og det er et Spørgsmaal, der kræver nærmere Overvejelse under Behandlingen af dette Lovforslag. Men skulde der være Fare for, at denne Højesteretsdom kunde faa økonomiske Konsekvenser for vore Biblioteker ved at gøre Bogindkøbet, i hvert Fald Indkøbet af de Bøger, der skal udlaanes, noget dyrere, saa vil den vel paa den anden Side indskrænke Antallet af Køb af Bøger af denne Art. Det ved jeg nu ikke, det maa Bibliotekerne selv om. Skulde Dommen imidlertid faa økonomiske Konsekvenser i større Grad, saa vil det være saa meget mere nødvendigt at søge gennemført en Lov, der stiller vore Biblioteker, denne i højeste Grad folkeoplysende og folkenyttige Institution, saa økonomisk gunstigt, som vi finder det paa nogen Maade statsfinansielt forsvarligt.

Naar vi gaar over fra de hidtil mere tilfældige, om jeg saa maa sige, uregelmæssige Regler for Fordelingen til en mere rationel Ordning, kan det ikke undgaas — men jeg finder det ogsaa heldigt —, at de forskellige Kommuner i Landet bliver mere ligeligt stillede, end de har været efter den hidtidige Ordning. Bl. a. vil naturligvis Kommuner, som hidtil har været meget ugunstigt stillede, blive noget gunstigere stillede, og det vil særlig gælde København, Frederiksberg og Gentofte. Nu kan man sige, at Frederiksberg og Gentofte er i Forvejen velhavende, og de behøver det ikke. Men det kan ikke undgaas, naar man vil foretage en almindelig Regulering og skabe ensartede Regler. København trænger i høj Grad til det; der vil der være et Punkt, hvor den Ulighed mellem Hovedstaden og andre Kommuner, som der findes paa saa mange Punkter, ophæves. Til Gengæld er der jo for nylig gennemført en Ordning af det retsmedicinske Institut, La Morgue, og hvad dermed hænger sammen, hvorved de nuværende meget skandaløse Forhold søges forbedret